

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Sunderby sjukhus

Klinik

Obstetrik och gynekologi

Specialitet

2021-05-27 – 2021-05-28

Datum

Sunderbyn

Ort

Elle Wågström och Kerstin Jonsson

Inspektörer

Styrkor

- God trivsel, gott stöd och generellt bra lärandemiljö
- Verksamheten tillräckligt bred för att bedriva ST utbildning
- God stämning i kollegiet och läkarna värnar om varandra
- Ledningen är positiv till utbildning och samarbetar väl med läkargruppen
- Handledning och regional utbildning fungerar väl
- Lagom mängd jour
- Disputerade läkare finns på kliniken
- Valfungerande studierektorsfunktion
- Bedömningsinstrument är kända och används
- Handledarna får återkommande handledningsutbildning i och med att ST läkare och handledare går utbildningen tillsammans

Svagheter

- Geografiskt stort upptagningsområde med många mindre enheter.
- Pågående omorganisation i Norrbotten och tf lösningar i ledningsfunktioner. Läkare saknas i ledningen på kliniken.
- Generationsväxling, med få seniora specialister.
- Genomgående ses den operativa träningen av ST läkare som den största utmaningen för att säkra framtida bemanning och behöver därför prioriteras
- Internutbildningen behöver förbättras med särskilt fokus på kritisk granskning av vetenskapliga artiklar.
- ST läkare och instruktör har gemensamt ansvar att säkerställa kontinuerlig feedback i den kliniska tjänstgöringen.
- Hyrläkarberoendet, både i Sunderbyn och Gällivare, är ett problem.
- Trångboddheten hindrar utbildningen framförallt på mottagningen. I Gällivare finns ej adekvata lokaler för ST eller specialist och jourrum saknas nära verksamheten.
- Kontinuerlig bedömning av ST läkarnas vetenskaplig kompetens sker ej fortlöpande.

Förbättringspotential

- Hitta form för att säkerställa att operativ träning genomförs vid varje kirurgiskt ingrepp.
- Genomför process för operationsmål på olika nivåer under ST
- Rekommendera sidoutbildning inom högriskobstetrik
- Använd hyrläkare i större grad för kompetensöverföring
- Påbörja ST-projekt i god tid
- Intensifiera internutbildningen speciellt med fokus på vetenskaplig granskning av artiklar. Att redovisa kurser för kollegiet är ett sätt att både sprida kunskap och bedöma kommunikativ förmåga liksom ledarskapsförmåga.
- ST läkarnas ST arbeten kan presenteras och opponeras på.
- Låt era disputerade kolleger få större ansvar för den vetenskapliga utvecklingen på kliniken.
- Administrativa lokaler kan utnyttjas mer effektivt i syfte att frigöra yta till vårdavdelning och mottagningar.

STRUKTUR

A Verksamheten

Verksamheten i Region Norrbotten bedrivs på flera mindre enheter och förlossning sker i Sunderbyn, 1800 förlossningar och Gällivare knappt 500.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Läkarstaben består idag av 19 specialister och 9 ST-läkare. 2 av dessa har sin huvudplacering i Gällivare och 4 har precis påbörjat sin ST. Man har också en ST utbildad i Ungern som har en modifierad tjänstgöring inbegripande internmedicin, psykiatri och allmänmedicin efter en kortare introduktion på kliniken. Kliniken är hyrläkarberoende. Erfaren studierektor. 3 läkare är disputerade.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Alla läkarna har egna arbetsplatser insprängda i verksamheten. Jourrum med bra standard. I Gällivare saknas jourrum nära förlossningen och ibland saknas funktionell arbetsplats för ST läkaren. Sjukhuset i Sunderbyn är ljus och modernt men man har rumsbrist vilket medfört att det ibland blir trängsel på mottagning speciellt nu med flera nya ST. Förlossningsrummen är små med tanke på arbetsmiljön i akuta situationer.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Introduktionsprogram finns och följs väl. Ett modifierat individuellt utbildningsprogram som styr tydligare mot mål är snart klart. De flesta läkarna har 3 månaders gynekologi i Umeå men obstetrisk tjänstgöring på högriskenheter planeras inte regelmässigt. Operativ träning för ST-läkarna ses som största utmaningen av både ST och handledare, och försök med schemalagda rent operativa perioder har startats.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Tf VC och tf Läkarchef är ej läkare. Handledning sker planerat och fungerar väl. Bedömningsverktyg är kända och man har infört bedömningsveckor för att förbättra efterlevnad för ST och handledare. Sidoutbildning följs upp. Två ST-läkare har sin huvudtjänstgöring vid Gällivare sjukhus och handledare i Sunderbyn. Långa tjänstgöringsblock i Sunderbyn för jour och obstetrik har hittills medfört en god utbildning för dessa utlokaliserade ST-läkare. Handledarna tjänstgör också vid Gällivare.

Handledare och ST går handledarutbildning tillsammans Handlingsplan för omhändertagande vid svår händelse är under revision.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

SFOGs kursprogram följs och det finns regionövergripande undervisning gemensam för de norra regionerna. Internutbildningen är sparsam och vetenskaplig granskning av artiklar sker inte för närvarande. Självstudier schemaläggs varje vecka. ST tentan skrivs årligen och används som ett progressionstest.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

ST läkarna har tillgång till vetenskapliga handledare. Bedömning av vetenskaplig kompetens förekommer men görs inte kontinuerligt. Diskussion och granskning av vetenskapliga artiklar sker inte. Forskarutbildning sker via Norrlands Universitetssjukhus i Umeå.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkarna ges förutsättningar att utveckla kommunikativ och ledarskapskompetens men återkoppling sker framförallt genom specialistläkarkollegium, Det finns möjlighet att handleda läkarkandidater och randande ST Allmänmedicin men det görs inte strukturerat.

Tvärprofessionell reflektionsgrupp saknas men man har återkommande daglig reflektion i forma av "Gröna korset" samt en reflektionsmall vid jourrapport.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

VO Obstetrik och Gynekologi

LIPUS

Att: Renate Antonsson
Box 5610
114 86 Stockholm**Handlingsplan efter extern kvalitetsgranskning av specialisttjänstgöring 210527 - 210528**

Tack till SPUR-inspektörerna för konstruktiva och bra förslag för förbättring av vår verksamhet och utbildning. Följande punkter är redan implementerade, alternativt kommer att åtgärdas med start senast 2022-01-01;

F. Teoretisk utbildning

Den regionala utbildningen som riktar sig specifikt till ST-läkare har bedrivits digitalt och fortlöpande och inte berörts av Covid-pandemin.

Vid tidpunkten för granskning hade den interna utbildningen lokalt på kliniken pausats pga. pandemin. Efter kvalitetsgranskningen har den interna utbildningen återupptagits. En ST-läkare ansvarar för programmet och bjuder in föredragshållare. Då den veckovisa internutbildningen bara omfattar ett utbildningstillfälle på endast 20 min finns ett tydligt behov av längre och återkommande utbildningstillfällen. Vi planerar därför regelbundna halvdagsutbildningar var fjärde vecka, för hela läkarkollegiet.

ST-läkarna har under hösten deltagit i Regionens interna utbildning för mödrahälsovården. Detta kommer fortsättningsvis att planeras in i deras individuella utbildningsprogram, då den är årligen återkommande.

G. Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Med start januari 2022 planerar kliniken att införa regelbundna journalclubs för samtliga läkare, som ett led i att höja den vetenskapliga utbildningen. I samband med dessa möten deltar disputerade kollegor, som ansvarar för återkoppling av ST-läkarnas vetenskapliga kompetens. Utöver detta har ST-läkarna fått avsatt tid att delta vid samtliga tillgängliga tillfällen för OGU's (obstetriker och gynekologer under utbildning) journalclubs under vårterminen -22.

ST-läkarnas individuella vetenskapliga arbeten kommer att presenteras för klinikens samtliga läkare vid vetenskapliga möten.

Med vänliga hälsningar,

Iris Mukkavaara

Malin Strand

Sofia Svensson

Verksamhetschef

Studierektor

ST-läkare